

Budgetaftale 2022-25 – Hillerød Byråd

Hillerød Byråds mål

1. Vi har i den fire-årige valgperiode været ambitiøse; både byråd, forvaltning, borgere, institutioner og virksomheder har involveret sig i at udvikle vores kommune. Vi har vedtaget retningslinjer så som arkitekturpolitik, klimastrategi, handicappolitik, beskæftigelsesplaner, strategi for bynatur, en ny skolepolitik, en ny erhvervsstrategi, en ny kulturstrategi og en miljøpolitik for erhvervslivet, som vil præge fremtiden.
2. Vi er i færd med de næste års kommuneplan, som angiver retningen for den fysiske udvikling af Hillerød Kommune 12 år frem. Mange ønsker at være en del af vores kommune; at bo her, arbejde her, drive virksomhed, investere og bygge her. Det er godt for den kommunale velfærdsøkonomi, men kræver nogle forlods investeringer, så der er plads i dagtilbud, i skoler og på plejehjem.
3. Vi vil udvikle os i en takt, så mennesker, velfærd og miljø kan følge med, og vi sætter fokus på livet i byerne, på trafik og mobilitet og på at kunne være Nordsjællands grønne hjerte. Vi ser frem til det nye hospital i Favrholm, den nye s-togs- og lokalbanestation, Generationernes Kvarter, det kommende, bæredygtige Favrholm Stadionkvarter og udviklingen i Skævinge.

Grundlaget for budgettet 2022-25

4. Hillerød Kommunes andel af servicerammen er på 2,508 mia. kr. i 2022, mens anlægsrammen udgør 176 mio. kr.
5. KL har forhandlet rammerne for økonomiaftalen med regeringen, og både anlægsloft og serviceramme følges af sanktionsmuligheder over for kommunerne. Dermed er kommunernes budgetlægning indbyrdes afhængig og vi kan blive stillet over for forslag om justeringer inden vores endelige budgetvedtagelse. Hillerød Kommune har siden vedtagelse af budgetloven i 2012 holdt os inden for vores andel af både serviceloft og anlægsramme i de budgetter, vi har vedtaget, og det gør vi også i år.
6. 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud er betinget af, at de budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte anlægsramme. Samtidig er andre 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunerne overholder budgetterne for serviceudgifterne i 2022.
7. Tilskuds- og udligningsreformen betød et tab for Hillerød Kommune i 2021 på 11,7 mio. kr. som stiger til 23,4 mio. kr. i 2022 og 24,4 mio. kr. i 2023. Hillerød Kommune bidrager med omtrent 545 mio.kr. årligt til det kommunale udligningssystem.
8. I årets budget er skatteprocenten uændret på 25,85, grundskyldspromillen uændret på 20,650 og dækningsafgiften på erhvervsejendomme fastholdes på 9,4 0/00.

9. Hillerød Kommune vælger selvbudgettering for 2022. Valg af selvbudgettering indebærer en lille risiko i forhold til valg af statsgaranti, men grundlaget for statsgarantien ser bort fra vores reelle befolkningstal. Borgerne betaler skatten uanset hvad vi vælger, enten til kommunekassen eller statskassen. Den eventuelle risiko for en mindre indtægt er knyttet til et mindre sandsynligt snarligt befolkningstab og ville skulle udlignes i 2025.
10. Befolkningsprognosen anslår, at der kommer 5781 nye borgere til Hillerød Kommune frem mod 2025. Af forsigtighedsgrunde indregner vi alene et beløb i tilskud og udligning, som om kun 85 ud af 100 af de forventede nye borgere kom. Til gengæld lægger vi de anslåede udgifter på de demografiregulerede områder til nye borgere fuldt ud ind i budget 2022-25. Vi tager i vores budgetopfølgninger og ved regnskabsaflæggelsen nøje bestik af, om denne forudsætning holder.
11. I den nordlige del af Ullerød fortsætter byudviklingen, og vi er langt med byggemodningen. Ud over det der allerede er i budgettet, skal der anslået bruges 20 mio. kr. mere til at færdiggøre byggemodningen; disse midler optages i budgettet i takt med byggemodningen og finansieres af de jordsalgsindtægter, der tilvejebringes sideløbende med byggemodningen, i lighed med principperne fra den første del af udviklingen i denne del af Ullerød.
12. Ved budgettering af selskabsskat tager vi udgangspunkt i det kendte niveau for indtægterne i 2022 og fremskriver dem i overslagsårene med KL's forventninger til udviklingen på landsniveau.
13. Vi afdrager på den langsigtede gæld, og indfrier i 2023 det store lån, som blev optaget i forbindelse med kommunesammenlægningen; det mindsker renter og afdrag fra 2024 og frem.
14. Aftalen tager udgangspunkt i direktionens oplæg til budget 2022-25, som blev førstebehandlet af byrådet den 25. august og oversendt til byrådets andenbehandling den 29. september.
15. Reguleringer af budgettet som følge af takstberegninger og tekniske ændringer i pris- og lønfremskrivninger vil fremgå af det materiale, der bliver lagt frem ved budgettets endelige vedtagelse ved andenbehandlingen i byrådet.
16. I forbindelse med de fleste af aktivitetsområderne har vi indført en begrænset rammebesparelse eller en såkaldt residual; et beløb som knytter sig til det beløb, som området kunne have bidraget med i henhold til finansieringskataloget, som har som udgangspunkt, at der skulle findes 1 pct. på hvert område. Konkrete finansieringsforslag kan være fravalgt, og for at nå et budget i balance, bespares rammen eller residualen på typisk 0,25 pct. af rammen.
17. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem tal, der er nævnt her, og de tal, der står i det vedlagte regneark, er det regnearkets tal, der gælder.

Vilkår for budget 2022-25

18. Vi står inden for **en hård budgetramme**, som er bygget af (1) vores ønske om at imødekomme mange borgeres vedvarende eller stigende behov for støtte, (2) vores ønske om at tage hensyn til den gode hverdag i vores institutioner og til vore anlægs kvalitet (3) centrale reglers detaljerede krav til vores opgaveløsning og den centralt fastsatte økonomiske ramme, og (4) vores ønske om investeringer i kapacitet til nye borgere. Dertil kommer medarbejderes, borgeres og byrådets ønsker om mere kvalitet, udvikling, fornyelser og forbedringer. Ligeledes er tiden præget af voldsomme prisstigninger inden for byggeriet.
19. Inden for denne ramme vil vi koncentrere os om at **sikre hverdagen for børn, elever, og for udsatte, ældre og sårbare borgere**.
20. Vi vil sikre **plads til børn i dagtilbud, elever i skoler og borgere på plejehjem**, såvel som plads til flere med behov for genoptræning og rehabilitering på sundhedscenteret.
21. Vi vælger at tage hensyn til kendte behov hos borgerne, og til **det stigende pres på det specialiserede område**.
22. Budgetlægningen er på en gang stram og forsigtig, og kræver tæt opfølgning fra institutionernes, forvaltningens og ikke mindst byrådets side f.eks. i forbindelse med de tre årlige budgetopfølgninger.
23. På anlægsområdet er **behovene ligeledes større end budgetrammen**, og derfor vil vi i forbindelse med budgetopfølgninger arbejde videre med bygningsrenovering, yderligere asfaltering af stier og veje, funktionsopgradering af legepladser, medfinansiering af den kommende legeplads/læringsrum ved Frederiksborg Byskole, plantning og genplantning af træer, fremme af klimastrategien og Det aktive Gadekær i Østbyen i ikke prioriteret rækkefølge.
24. Vi samler en bygningsrenoveringspulje, der kan anvendes hvor behovet er størst. Anlægsplanen kan pt ikke rumme det samlede behov. Byrådet vil få forelagt en sag om, hvordan midlerne konkret prioriteres, og mere bygningsrenovering vil blive prioriteret højt, når der i den kommende periode bliver finansierungs- og budgetmæssig mulighed for nye anlægsopgaver. Anlæggene på dagtilbuds- og skoleområdet vil også i en vis grad medvirke til renoveringsarbejde.
25. I indeværende budget er der sat penge af til slidlagsarbejder, så vores veje og stier over tid kan opnå en bedre standard, og et efterslæb er ved at blive indhentet.
26. Vi ønsker at styrke **kommunens opfølgning og kvalitetskontrol i forbindelse med ledningsarbejder på kommunale veje**, når eksterne parter afleverer deres gravearbejder.

Derfor beder vi forvaltningen undersøge frem mod budget 2023-2026 om der kan udarbejdes en investerings-case, som kan finansiere den øgede indsats.

27. Vi budgetterer med udgifter til snerydning og saltning idet alle vintre er forskellige, og kræver flere eller færre udkald. Når der er færre udkald tilfalder de ikke forbrugte midler kassen, og når der er flere end budgetteret, findes pengene i forbindelse med regnskabsaflæggelse.

Udvikling i Hillerød, byområder og mindre byer

28. Vores kommune er attraktiv, de fleste af os har kort adgang til naturen, og vi ligger midt i Nordsjælland med en stærk position for dem som vil bo, uddanne sig, arbejde eller handle her.
29. For mange af os er det et helt bevidst valg, om vi bor i den større by, i et mindre bysamfund eller på landet. Som en del af vores arbejde med kommuneplanen vil vi **tale med borgerne om deres ønsker til udviklingsplaner for hver enkelt landsby eller mindre lokalsamfund** med henblik på, at borgernes ønsker kan blive en del af kommende kommuneplaner. Forvaltningen fremlægger en sag for byrådet om, hvordan der kan komme gode processer for landsbyvisioner, udviklingsplaner osv. lokalt og med kommunens medvirken.
30. Mange borgere fortæller, at de er interesserede i at **blive en del af bofællesskaber**, og vi ønsker at arbejde med muligheder for at hjælpe disse borgere med at møde hinanden og møde udviklere og boligforeninger, som ønsker at bygge fællesskaber i vores kommune.
31. Vi er meget opmærksomme på, at vi skal passe på **tempoet og kvaliteten i udviklingen** og at investorers interesse for at bygge i Hillerød er høj. Vi vil med vores kommuneplan sikre, at vi bevarer det grønne landskab rundt om vores byer og vi vil bruge vores arkitekturpolitik til at afstemme forventninger med bygherrer og stille klare krav. Vi vil sikre, at dagtilbud og skoler kan følge med boligudviklingen ligesom vi har vedtaget en strategi for bynatur, så naturen får sin plads ikke bare uden for, men også inde i byerne.
32. Vi køber ikke selv analyser i forbindelse med lokalplanlægningen i samme omfang som før, men kræver, at det i højere grad er de udviklere, der ønsker at udvikle i Hillerød Kommune, der betaler for analyser.
33. **Hillerød by er mødestad og købstad** for alle kommunens borgere og for gæster udefra. Vi vil passe på Hillerød by, som nu styrkes med aktivitet i Gallerierne, af nyt hotel, virksomheder og efterspurgte boliger, og når kloakeringen i midtbyen er færdig, får gågadernes udseende et tiltrængt løft blandt andet med ny belægning. På kørebanen i starten af Slotsgade fra slottet til Posen, kommer ny belægning i form af chaussésten.
34. Vi vil arbejde for, at ombygningen af Hillerød Station kan omfatte en egentlig **bydelsforbindelse**, som kan bruges af gående og cyklister til at nå stationen og binde bydelene på hver side af stationen sammen.

35. **Slotssøen skal være renere** - vi er glade for Teglgårdssøen som badesø, og ønsker også at medvirke til, at Slotssøen bliver renere. Der er mange parter som har indflydelse på søen, og de skal samles, for at der kan ske fremskridt. Ligeledes er der interesserede borgere og eksperter som gerne vil være med til at finde løsninger. Det arbejde vil Hillerød Kommune sætte sig i spidsen for.
36. Fremkommelighed er vigtig både i bil, i bus, med tog, på cykel eller til fods. Der er gennemført flere fremkommelighedsprojekter i Hillerød ud over shunten ved afkørslen til Hillerød Syd og ved rundkørslen ved Egespurs Allé og Herredsvejen. Den kommende motorvej vil højne sikkerheden og fremkommeligheden for de mange pendlere. Vi vil arbejde for at staten udvider **Overdrevsvejen**, som har klar sammenhæng til motorvejen. Vi arbejder fortsat med at styrke fremkommeligheden i Hillerød by.
37. Vi får **styrket den kollektive transport** med en ny station i Favrholt og med ombygning af Hillerød Station, der får forbedrede forhold for Lokaltog og S-tog, som kan styrke betjeningen af Hillerød og Nordsjælland.
38. Vi forbedrer busdriften i kommunens landområder og mindre bysamfund ved at indføre **plustur**. Ved opslag i Rejseplanen vil muligheden for plustur komme frem, når bus eller tog ikke kan dække hele rejsen.
39. Vi bakker op om borgernes ønsker om **lavere hastigheder i landsbyer og lokalsamfund**, og ønsker at blive forsøgskommune, så vi selv kan bestemme mere over farten. Vi har arbejdet med den trafikale belastning og trafiksikkerhed i Nødebo og fortsætter nu i Skævinge. Derefter ønsker vi at tage et mindre bysamfund ad gangen for at arbejde grundigt med trafikken disse steder.
40. Vi søger penge fra statslige puljer til cykelstier, som supplerer kommunens 4-årige anlægsplan og medvirker til at **fremme højt prioriterede cykelstier**. Byrådet har besluttet, at cykelstien Slotsgade-Frederiksværksgade bliver den første, som skal færdiggøres. Udover nye cykelstier i eksisterende by- og landområder, er der midler til cykelstier i byudviklingsområder som Ullerød Nord og Favrholt.
41. Med **udviklingen af Favrholt** har vi en helt særlig mulighed for at udvikle et område, som er mere end et boligområde, og som fra starten får et særligt spændende præg af hospital, station, natur, stadion, bevægelse og læring. Favrholt skal være med til at styrke Hillerød by som handelsby, og understøtte viften af uddannelser og virksomheder i vores kommune.
42. I nye byudviklingsområder vil vi have megen opmærksomhed på efterspørgsel efter **fælles haveområder**, ligesom borgere fra lejligheder i ældre boligområder uden have efterspørger **nyttehaver**. Vi har midler i 2021 til et skitseforslag og et overslagsbudget og beder forvaltningen arbejde videre med at undersøge nye områder til nyttehaver, både individuelle og fælles haver, på kommunalt ejede jorde på Bjerggården.

43. Mulighederne for **det gamle hospital i Hillerød**, når Nordsjællands Hospital åbner i Favrholm i 2024 er mange. Hillerød Kommune har som planmyndighed stor indflydelse på området. Vi ønsker en varieret anvendelse af området til eksempelvis dagtilbud, boliger, uddannelse og mindre erhverv, og ønsker, at udviklingen kan afspejle områdets historiske betydning for sundhed.
44. Det er et stort ønske fra borgerne i landsbyer og lokalsamfund at kende **gode gå-og løberuter i det åbne land**. At skabe overblik over allerede eksisterende stier eksempelvis på hjemmesider, og udpege fremtidige mulige forbindelser, kan bedst ske sammen med borgere med lokalkendskab, og kan blive en del af kommuneplansperiodens arbejde med lokale udviklingsplaner eller landsbyvisioner.

Erhverv, uddannelse og beskæftigelse

45. **Beskæftigelsen i Hillerød Kommune er høj**, og vi kan glæde os over at både meget store virksomheder og små og mellemstore virksomheder investerer, ligesom vi kan glæde os over en bred vifte af uddannelsesmuligheder i kommunen. Det er en fordel for borgerne.
46. **Fremtidsperspektivet for Industrivænget/Vølundsvej** skal beskrives i et samarbejde efter samme samarbejdsmodel som Hillerød Byforum, hvor vi inviterer alle med interesse i områdets udvikling til at sætte sig sammen for at finde bæredygtige løsninger, som kan styrke Hillerød som handelscentrum og erhvervsby mange år ud i fremtiden.
47. Vi ønsker fortsat at fremme erhverv i kommunen og ser kommunens virksomheder som en vigtig drivkraft for udvikling. Det gør vi med en ambitiøs erhvervsstrategi, og vi ønsker, at bestyrelsen for Hillerød Forsyning udtaler sig om muligheden for om der kan arbejdes videre med placering af **J. Jensen Upcyclingscenter ved Solrødgård** og giver sin vurdering til Hillerød Byråd, som kan beslutte at prioritere planarbejdet, således at planprocessen i givet fald kan sættes i gang hurtigst muligt.
48. Sammen med C4 og Erhvervshus Hovedstaden vil vi arbejde for at gøre det **attraktivt for iværksættere og små og mellemstore virksomheder (SMV)** at skabe vækst og endnu flere arbejdspladser i Hillerød Kommune. Samarbejdet med C4 og Erhvervshus Hovedstaden spiller en særlig rolle for at imødekomme et stigende behov for netværk, der understøtter SMV'erne lokalt, og for rådgivning af SMV'er inden for innovation, digitalisering og teknologiforståelse.
49. **Nye statslige krav og besparelser betyder forandringer i Jobcenterets støtte til borgerne**, blandt andet ændres indsatsen for unge, hvor der fremover kan gå 4 måneder mellem aktiveringstilbuddene mod tidligere 4 uger. Landet over skæres 30% af de midler, der er til aktivering af unge. Vi afsætter midler til at kunne fastholde en aktiv beskæftigelsesindsats.
50. Vi ønsker at styrke beskæftigelsesindsatsen for ledige medborgere, der har vanskeligt ved at opnå fodfæste på arbejdsmarkedet. Vi ønsker at arbejde med en **fremskudt**

beskæftigelsesindsats, der skal bringe vores job- og uddannelsesvejledning til boligområder i kommunen, hvor der er brug for en særlig intensiv job- og uddannelsesindsats.

51. Vi **fortsætter i Strategisk Uddannelsesforum Nordsjælland arbejdet med at styrke viften af uddannelser** og arbejder sammen med andre kommuner for at få læreruddannelsen til Hillerød, hvilket har fået landspolitisk opbakning. Ligeså vil vi arbejde for mere uddannelse på andre områder til gavn for borgerne, og for virksomhedernes og kommunens mulighed for at få uddannet arbejdskraft. Vi ved, at virksomheder efterspørger uddannet arbejdskraft inden for servicefagene, bygge- og anlæg og Lifescience, og vil arbejde på at fremme interessen for erhvervsuddannelserne og for uddannelserne til de store servicefag blandt kommunens unge.
52. **Rekruttering og fastholdelse er en stor udfordring**, og uddannelse er en af måderne at løse den på. Både den kommunale virksomhed, hospitalet og de mange private virksomheder er som praktiksteder afgørende for mange gode uddannelsesforløb. Kvalificerede medarbejdere til velfærdsområderne er helt nødvendige for at sikre, at vi kan imødekomme borgernes behov. Vi forstærker vores fokus på at være et godt uddannelsessted for fagprofessionelle og en attraktiv arbejdsplads at arbejde på, så vi kan fastholde de velkvalificerede medarbejdere, vi allerede har.
53. Til **unge der har brug for helt særlig støtte for at starte på en uddannelse** vil vi afsætte midler til at styrke den socialpædagogiske støtte på den Forberedende Grunduddannelse.

Gode tilbud til børn

54. Der fødes og der flytter flere børn til vores kommune, og derfor får vi brug for flere dagtilbudspladser. Især nogle områder kan byde flere børnefamilier velkomne, og derfor har vi afsat penge til flere pladser i **Alsønderup, Uvelse, Skævinge og Favrholt**. Vi ønsker også at undersøge mulighederne for et nyt dagtilbud i **den vestlige del af Hillerød**.
55. Derudover skal midlertidige løsninger sikre, at der er pladser nok, mens der bygges eller hvor der kan være et særligt **midlertidigt behov for flere pladser**. Derfor beholder vi og udvider vi pavillonerne på Roskildevej, og får plads til flere børnegrupper hvor der er et forbigående behov for flere pladser ved at leje busser som kan køre børnegrupper på udflugter.
56. I Skævinge kommer der flere børn i de kommende år, og derfor inddrages legestuens lokaler til dagtilbud med ca. 32 børn i 2022. Vi ønsker gode fysiske rammer, og beder forvaltningen om at **arbejde videre med mulighederne i Skævinge** for plads til flere dagtilbudsbørn, til legestuen, HFO2, ungdomsklubben og undervisningslokaler med køkkenadgang frem mod budget 2023.
57. Nogle børn har behov for en **særlig indretning i dagtilbuddet**, fx større pusleborde eller mobile lifte. Derfor afsætter vi penge til inventar i Herluf Trolle Børnehus, når dagtilbuddet flytter fra pavilloner til den blivende bygning i løbet af 2022.

58. I lighed med tidligere år afsætter vi en pulje til **funktionsopgraderinger**, så mindre bygningsændringer i enkelte dagtilbud kan skabe gode rum til flere børn.
59. Vi forventer at modtage 1,5 mio. fra staten til **bedre normering** i 2022 og i 2023 yderligere 3.1 mio. mere end i 2022. Vi glæder os over, at pengene medfører, at vi får flere medarbejdere i dagtilbuddene år for år, og beder forvaltningen om frem mod 2023 at beskrive, hvordan vi kan opnå minimumsnormering Hillerød Kommune.
60. Flere børn får behov for en specialindsats i skolen, og en del af børnene kommer fra almene dagtilbudspladser. Vi ønsker at tilbyde disse børn særlige rammer og en målrettet indsats tidligt i livet for at understøtte deres udvikling og trivsel bedst muligt, og at øge deres chance for at klare sig i et alment skoletilbud. Det er ikke muligt at finde midler til at oprette særlige ressourcepladser nu. Vi beder forvaltningen arbejde videre med løsningsmuligheder til politisk behandling inden for den økonomiske ramme på området.
61. Medarbejdernes kompetencer har stor betydning for kvaliteten i vores dagtilbud, og vi ønsker at fastholde og styrke medarbejdernes kompetencer. Vi ønsker, at en del af vores pædagogiske medhjælpere uddannes som **pædagogiske assistenter**; uddannelsen er samtidig adgangsgivende til pædagoguddannelsen. Vi kan ikke hæve lønbudgetterne i budget 2022–25, men vi vil i forbindelse med budget 2023-26 se på muligheden for finansiering til et tilpasset lønniveau, så der i dagtilbud er normering til både pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogiske medhjælpere. Vi beder forvaltningen arbejde med planlægning af uddannelse af pædagogiske medhjælpere til pædagogiske assistenter.

Udvikling af vores skoler

62. Med dette budget kommer vi i gang med en **stor udvikling af Hillerød Kommunes skoler** med udbygning, ombygning og i nogle tilfælde perspektiv om helhedsplaner. Ledetrådene er vores ønsker om moderne pædagogiske læringsmiljøer, rammer til inkluderende fællesskaber, forbedrings-perspektiv til vores eksisterende skoler og et godt skoletilbud i nærområdet; alt sammen for at understøtte målet om, at vores **skoler skal være det naturlige førstevalg** for børnenes forældre.
63. Over de næste 10 år kan der komme elever til op til 25 flere klasser i den vestlige del af Hillerød by, hvis prognoserne slår maksimalt igennem. Behovet for ekstra skolekapacitet kræver, at vi allerede med dette budget træffer beslutninger om flere klasselokaler. Det er store beslutninger, der påvirkes af usikkerhed i befolkningsprognoser, forventet privatskoleandel og ændringer af skoledistrikter. Vi afsætter beløb til en trinvis tilpasning af skolekapaciteten og stiller forslag om **mindre justeringer af de nuværende skoledistrikter** i vest. Justeringsforslagene er vigtige for det store billede, og betydningsfulde for familierne. Når budgettet er endeligt vedtaget, skal forslaget om nye skoledistrikter i 8 ugers høring. Det er vigtigt, at den endelige beslutning om skoledistrikter først træffes efter mulighed for spørgsmål, debat og en åben dialog.

64. Vi starter udvidelsen af **Sophienborgskolen til 3 spor**, så der er plads til områdets elever. Vi **lægger ikke Sophienborgskolen sammen med andre skoler**.
65. Vi ønsker, at anlægsmidler først og fremmest anvendes til gode varige skoleløsninger, og derfor beder vi forvaltningen, Sophienborgskolen og Hillerød Vest Skolen samarbejde om at skabe gode umiddelbare løsninger på de forventede kapacitetsbehov for Sophienborgskolen frem til august 2025, hvor ombygninger og tilbygning skal stå klar.
66. Det er en del af løsningen, at Sophienborgskolen låner kapacitet i Alsønderup i perioden frem til august 2025, og det konkrete omfang fastlægges inden for den økonomiske ramme og i et samarbejde mellem skolerne og forvaltningen.
67. Vi ønsker, at **Hillerødsholmskolen og Hillerød Vest Skolen er nogenlunde lige store**, så Hillerødsholmskolen ikke skal være 5-sporet. Begge disse skoler vil få renoveringer og ombygninger, så de kan have plads til flere elever. Hillerød Vest Skolen, Ålholm, har for få år siden været gennem en større ombygning. **Hillerødsholmskolen skal på sigt kunne se frem til en helhedsplan**, som er skolens store ønske.
68. **Helhedsplanen for Frederiksborg Byskole** er en del af anlægsplanen og arbejdet er i gang.
69. Skolebestyrelse, forældre og frivillige er i gang med et spændende projekt om et udendørs læringsmiljø på Frederiksborg Byskole, som fortjener opbakning. Vi kan ikke finde pengene her og nu, men vil være opmærksomme på projektet, når det kan lade sig gøre budgetmæssigt.
70. Vi arbejder for at styrke folkeskolen ud fra ønsket om, at de skal være **familiernes naturlige førstevalg af skole til deres børn**, og vi har skoler flere steder i kommunen, som styrkes, når forældrene bakker op om dem. Vi kan se, at mange flere elever end tidligere og dermed markant flere end omfattet af tidligere prognoser bliver indskrevet i Nødebo Skole og i Gadevang Skole. Vi vil arbejde med forslag til en udvidelse af Nødebo Skole til næste års budgetproces, og ser det som en del af arbejdet med en samlet udviklingsplan for Nødebo.
71. Vi arbejder for, at Grønnevang Skoles afdeling på Jespervej kan have et sundt indeklima. Derfor aftaler vi at afsætte de nødvendige midler til en miljøsanering for PCB og skimmel. Vi ønsker i de kommende år at arbejde med både vedligeholdelse af bygningerne, og med perspektivet om en helhedsplan for at forbedre de faglige læringsmiljøer og skabe en mere moderne skole til lokalsamfundets børn.
72. Vi ønsker at styrke almenskolen samtidig med, at vi gør en ekstra indsats for børn med særlige behov. Det er vigtigt for de allerfleste, at de kan være en del af eller så tæt på almenskolen som muligt. Det kræver høje kompetencer hos vores medarbejdere; disse særlige pædagogiske kompetencer kan komme hele skolen til gode, og at udvikle dem er en del af reformprogrammet Stærke fællesskaber i almenmiljøet med plads til forskellighed.

73. Moderne skolebygninger skal indeholde muligheder for at skærme mod forstyrrelser og give ro til fordybelse gennem indretning og fysiske rum til differentieret undervisning. Derfor skal **reformprogrammet være en del af grundlaget for den opgave, som stilles til de rådgivere**, som skal hjælpe os med forandringerne og udvidelserne af vores skoler.
74. Et **Nest-inspireret pædagogisk tilbud til børn med autismespektrum-forstyrrelse** i en af vores distriktsskoler skal hjælpe med til, at flest mulige elever kan være en del af eller så tæt som muligt på almenkolen. Vi har valgt, at dette skal starte skoleåret 2022/23 som en del af den samlede indsats i reformprogrammet. Med NEST får elever med autisme mulighed for at gå i en almenkole med 15 børn fra almenmiljøet og 5 børn med autismerelaterede udfordringer. Den oprindelige NEST- tankegang baserer sig på 12+4 børn og ikke 15+5 børn. Vi vil efterfølgende vurdere i hvilken udstrækning Hillerød-modellen skal ligge tættere på den oprindelige NEST-model.
75. Flere og flere børn og unge har brug for en særlig indsats, og skolerne arbejder sammen med fx Psykologisk Pædagogisk Rådgivning/PPR på at imødekomme børn og unges behov og på at reducere udgifterne til specialundervisning. **Udgifterne er højere i vores kommune end i andre kommuner** og forvaltningen gennemgår for øjeblikket området sammen med eksterne konsulenter, så vi i 2022 kan tage stilling til, hvordan vi kan drive specialundervisningsområdet bedre og mere rentabelt. I budgettet for 2022 og frem har vi afsat ekstra midler til specialundervisning.

Børn og unge skal trives

76. **Psykologisk Pædagogisk Rådgivning** har for mange opgaver for hver medarbejder, vi ønsker at sætte den belastning ned ved at ansætte lidt flere nu.
77. Vi investerer i udsatte børn og unge for at imødegå en stigende mistrivsel. Der er brug for flere penge til anbringelser af børn og unge, tabt arbejdsfortjeneste til forældre, der passer et barn eller ung med funktionsnedsættelser i eget hjem, specialskoler og dagbehandling. Der arbejdes godt og seriøst med at tilpasse aktiviteterne til budgettet. Vi investerer i at **udvikle kommunens egen tilbudsvifte** for at kunne imødekomme efterspørgsel på mere fleksible og specialiserede indsatser. Vi forventer, at dette over årrække kan være medvirkende til at bringe budgettet i balance.
78. I år har vi ikke mulighed for at budgetlægge fuldstændigt med **de stigende behov**, der tydeligt tegner sig i budgetperiodens fire år. Vi ser på et område under forandring: der er nye refusionsregler, 'Barnets reform' kan få konsekvenser og virkningen af områdets handleplan og samarbejdet med konsulenthuset Komponent vil indtræde gradvist, og det kan betyde ændringer i det økonomiske grundlag for området.
79. **Hillerød Dagbehandlingsskole** har brug for nye og tidsvarende rammer, og det beder vi forvaltningen arbejde videre med at finde, så der kan være forslag klar til et godt sted for skolen, når der skal fastlægges budget for 2023-2026.

Flere voksne borgere får behov for mere støtte

80. Flere unge med udfordringer har behov for mere omfattende støtte, også når de fylder 18 år. Derfor øger vi budgettet på **det specialiserede voksenområde**. Som ved budgetlægningen for 2021 lægger vi de dokumenterede udgiftsbehov ind i budgettet med 100 pct. i 2022 og 2023, 75 pct. i år 2023 og 50 pct. i år 2024, idet fuld budgettering i de yderste år vil betyde at andre værdige formål ikke ville kunne prioriteres tilstrækkeligt i de nærmeste år.
81. Vi etablerer **et opgangsfællesskab på Campusvej**. Når flere har brug for støtte, er der behov for at tænke i nye baner. Vi vil skabe nye boformer, der støtter den enkelte borger i at flytte i egen lejlighed. På Campusvej vil vi kunne tilbyde unge med psykiske udfordringer eller autismspektrumsforstyrrelser en bolig midt i Hillerød by. I opgangen lejer kommunen en fælles lejlighed, som kan understøtte fællesskab og forskellige tilbud til målgrupperne og dermed understøtte de unges udvikling og vej mod et mere selvstændigt liv. Ønsket er at sikre, at unge med særlige behov kan bo og trives i egen lejlighed med den rette pædagogiske støtte.
82. Vi ønsker **en gennemgang af særligt omkostningstunge tilbud**, som har særtakster, til borgere fra Hillerød Kommune med særlige behov. Ved at kulegrave særtaksterne forventer vi at kunne reducere udgifter, som der afregnes for, uden at ændre på den faktiske støtte og service til borgerne.
83. Vi vil arbejde for **en samlet politik for socialpsykiatrien**, fordi kommunen har en væsentlig rolle i at skabe rammer, så livet i høj grad kan leves mens man har psykiske vanskeligheder. I Hillerød Kommune arbejder vi med den rehabiliterende tilgang og recovery og troen på, at mennesker i psykiske vanskeligheder kan komme sig. Vi lægger vægt på at skabe bro mellem kommunale tilbud og lokale fællesskaber og foreninger.

Omsorg og sundhed for ældre med brug for hjælp

84. **Genkendelighed, kontinuitet og kvalitet i hjemmeplejen** er fortsat vigtige indsatsområder, mens behovet for hjælp og støtte som sådan stiger, både fordi der bliver flere ældre borgere, og fordi mange borgere udskrives fra hospitalet med stort plejebehov. Derfor beder vi forvaltningen følge frikommuneforsøg med selvstyrende teams med henblik på at afprøve og implementere elementer, der kan understøtte den igangværende gode udvikling i hjemmeplejen. Fokus skal være på bruger- og medarbejderinddragelse og oplevet brugertilfredshed, som en måde at sikre, at den service som bliver leveret til borgerne matcher byrådets ønsker og beslutninger.
85. Vi ønsker at bygge Sundhedscenteret større, så det kan stå færdigt i 2027. Vores sundhedscenter løser mange betydningsfulde opgaver for borgerne. Da første etape blev bygget, vidste vi, at det hurtigt ville blive for lille, men det var vigtigt at komme i gang med den komplekse opgave af hensyn til borgerne. **Sundhedscentret spiller en helt central rolle for borgernes helbred** i samspil mellem hospital og hjem/plejehjem. Opgaverne er mange,

antallet af borgere med behov for hjælp stiger, der er for lidt plads til medarbejderne og derfor skal arbejdsmiljøet forbedres. En **hjemmeplejegruppe flytter til Hillerød Øst**, og den øvrige hjemmepleje, sygeplejen og uddannelsen flytter ind hos Sprogcenteret, tæt på det eksisterende sundhedscenter. Dermed er der plads til flere medarbejdere, der skal løse opgaver affødt af den stigende ældrebefolkning.

86. Generationerne kan have glæde af hinandens selskab, og derfor udvikler vi det visionære **Generationernes Kvarter i Favrholt**. Her bygger vi en daginstitution og et plejehjem, og det vil give mulighed for fælles drift og rum til rådighed for begge institutioner. Her vil komme et fælles hus, som ikke alene kan skabe fællesskab mellem børnene i daginstitutionen og beboerne i plejehjemmet, men være beboerhus for naboerne i bydelen: børn, unge forældre og seniorer.
87. Allerede nu er der planlagt et seniorboligfællesskab i området, og vi vil bede forvaltningen arbejde videre med planerne om et seniorboligfællesskab lige ved Generationerne Kvarter. For at imødekomme det stigende behov for plejeboliger vil vi udvide antallet af boliger fra de planlagte 72 til 112 boliger.
88. Interessen for at bygge friplejehjem er stor, og vil også komme til udtryk i Hillerød Kommune, hvor vi i givet fald skal kunne pege på byggegrunde til formålet.
89. Allerede i dag mærkes det, at borgere, der er indlagt på **Sundhedscenterets rehabiliteringsafdeling**, har et væsentligt større plejebestand end tidligere. De bliver udskrevet hurtigere fra hospitalet, og ofte er de ikke færdigbehandlede. Det lægger et stort pres på rehabiliteringsafdelingen, der tilføres flere midler i 2022 fra den tidligere pulje til bedre bemanning for at sikre tilstrækkeligt personale til de mere komplekse plejeopgaver.
90. Med de tidlige udskrivninger fra hospitalet løser Hillerød Kommunes **sygepleje flere og mere komplicerede opgaver i borgerens hjem**. Vi afsætter midler til at fastholde de nuværende ressourcer i sygeplejen og arbejder videre med at implementere gode erfaringer med nye teknologier.
91. Der er **gode erfaringer med skærmbesøg** til en del af de borgere, der modtager hjemmehjælp og sygepleje. Derfor indfører vi skærmbesøg til de borgere, hvor det ønskes og giver mening, både for at støtte borgernes rehabilitering og for at udnytte personaleresourcerne bedre.
92. Vi styrker vores **hjælpemiddeldepot**, som leverer de hjælpemidler, der er nødvendige for, at borgerne kan klare så meget som muligt selv, og plejepersonalet kan udføre deres arbejde forsvarligt. Det giver mulighed for **mere fleksibilitet**, så borgerne i endnu højere grad end det er tilfældet i dag med Kvikkassen, kan få rådgivning og selv hente mere enkle hjælpemidler. Samtidig kan depotet fungere som beredskabslager for hele kommunen i tilfælde af udbrud af smitsomme sygdomme. Med dette budget er der alene råd til styrkelsen det første år. I

den periode beder vi forvaltningen om at vurdere, hvordan seniorjobs kan indgå i opgavevaretagelsen.

93. Vores plejehjem skal bevare den gode kvalitet, som de har i dag. Her bliver der også i dag samarbejdet med daginstitutioner og med frivillige og naboer. Det skaber liv og gode aktiviteter. Derfor **fastholder vi grundnormeringen på vores plejehjem**. Der bliver også sat midler af til medarbejdere og aktiviteter, når de hidtidige puljemidler fra 2022 overgår til bloktilskuddet. De tidligere puljemidler vil blive anvendt både til flere medarbejdere på vores plejehjem og på vores Rehabiliteringsafdeling
94. Sårbare ældre, der stadig kan bo hjemme, skal i løbet af ugen have mulighed for at kunne komme i dagcenter. **Dagcentrene har stor betydning** for et godt liv for både dagcentergæster og deres familie. Det så vi tydeligt, da vi under COVID-19 i en periode måtte lukke dagcentrene, og nogle borgere fik brug for en større indsats på en døgnplads midlertidigt eller i form af en plejebolig.
95. For **demente borgere** fastholder vi muligheden for at være knyttet til plejehjem i dagtimerne. Det skaber en god overgang for borgere, der senere har brug for en plejebolig. Ofte udskyder det behovet for en plejebolig, fordi det skaber struktur og liv i hverdagen, og er en fin aflastning for de nærmeste.
96. Nogle borgere har i perioder brug for at have en medarbejder hos sig hele tiden, og vi sætter penge af til, at to af de midlertidige pladser kan rumme **borgere med behov for ekstra pleje**. Det sker ved at flytte de midlertidige pladser til Sophienborg Plejehjem i tæt tilknytning til den særlige faglige ekspertise i Kernehuset.

Vores klima-aftryk skal ned, vi skal styrke naturen og passe på miljøet

97. Også i vores kommune mærker vi oftere konsekvenserne af klimaforandringerne i form af ekstremt vejr, og vi har en forpligtigelse til at **bidrage til den grønne omstilling**. Vores erfaring er, at danske virksomheder på klima- og miljøområdet kan og vil løfte opgaver med udvikling af bæredygtige produkter og processer, når den offentlige efterspørgsel og gode rammevilkår hjælper dem på vej. Derfor skal vi også skabe bedre efterspørgsel og stille krav, som virksomheder, der byder på vores opgaver, skal leve op til, og vi deltager i udbud gennem Forum for bæredygtige Indkøb/Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb.
98. Vi vil arbejde med mulighederne for at indføre højere standarder for bæredygtigt byggeri i vores udbud; eksempelvis DGNB (certificering af bæredygtigt byggeri) guld-standarder.
99. **Vi vil målbart nedbringe vores CO2-udledning** via klimastrategien, klimahandlingsplanen og gennem deltagelse i DK2020. Vi har udpeget kommunens lavbundsarealer for at hjælpe klima og natur og forbedre miljøet. Vi arbejder videre med bynatur; både kommunen selv, borgerne og mange virksomheder er aktive for at fremme en stærkere natur, større biologisk mangfoldighed og grønne oaser også i det bebyggede miljø.

100. **Vi deltager i DK2020**, og afsætter midler til en DK2020-klimaplan, som skal vise vejen til en CO2-neutral Hillerød Kommune i 2050, og dermed løfter vi sammen med stort set alle andre danske kommuner Danmark frem mod Parisaftalens mål. Det betyder, at vi får kortlagt konkrete målbare handlinger og tilføjet værktøjer til at måle vores egen indsats,
101. Vi indfører databaseret energiledelse, som skal understøtte, at vores energiforbrug i bygningerne fastholdes på et så lavt niveau som muligt. Projektet finansieres via vores digitaliseringspulje.
102. Vi afsætter midler i 2023 til at sikre, at vores eksisterende energiovervågningsystemer fungerer.
103. Vi har besluttet at omlægge vores busdrift til **emissionsfrie busser**, Movia har udbudt buslinjerne 301, 302, 303, 307, 337 og 305. Driften af de nye busser starter ultimo 2023. Vi afsætter midler til de emissionsfrie busser i forbindelse med budget 2023-26, når prisen er kendt.
104. Både borgere og kommunale arbejdssteder mangler el-ladestandere – vi vil **kortlægge, hvor det er mest hensigtsmæssigt med offentligt tilgængelig lade-infrastruktur**, så kommunen er klar, når lovgivningen er ændret og vi kan foretage udbud af lade-standere.
105. Ny lovgivning gør, at vi skal sortere affald i 9 fraktioner. Det gælder for alle borgere, for kommunens virksomheder og institutioner, og træder i kraft fra 2023. Ny affaldsplan og affaldsregulativer skal behandles af byrådet i 4. kvartal 2021 samt 2. kvartal 2022. Blandt kommunens institutioner og ikke mindst **på skolerne har der længe været et ønske om kunne affaldssortere**, de har store affaldsmængder, og den store berøringsflade til elever og forældre vil medvirke til at sprede budskabet om affaldssortering. Indsatsen begynder ved udgangen af 2022.
106. Vi sætter penge af til flere affaldsspande i det offentlige rum i 2023 og 2025.
107. Kommunen vedtager en spildevandsplan, som fastlægger, hvor og hvornår der separatkloakeres. Hillerød Forsyning skal udføre planen og finansierer de nye kloakanlæg. Private grundejere skal selv betale udgifter til separation på egen grund, og hvis de ønsker at tilslutte sig, mens der alligevel graves, kan det formentligt gøres billigere end ved en senere lejlighed. **På kommunale veje og grunde, skal kommunen betale udgiften til separering**; f.eks. brønde, ledninger samt belægnings og eventuelle LAR-projekter (lokal afvanding af regnvand). Projekter med separatkloakering er i gang i Rønnevang Erhvervsområde og Hillerød, og kommunens investering skal afstemmes med takten i Hillerød Forsynings projekter.
108. Vi har vedtaget **miljøpolitik for erhverv** for at tydeliggøre vores forventninger om hensyn til miljøet, og fordi der kan være et svært naboforhold mellem virksomheder og borgere. For at kunne tage bedre imod klager over virksomheder fra borgerne indfører vi en døgnmiljøvagt.

Det vil gøre det muligt at kunne reagere hurtigt, når borgerne oplever en overskridelse af miljøreglerne fra en virksomheds side.

109. I forbindelse med planarbejde vil vi stille krav om **flere træer**, og vi vil arbejde for flere vejtræer. Træer har stor betydning for miljøet også i nye byggerier. Vi vil beregne områdets biofaktor, som er områdets grønne regnskab, og have den i fokus ved planarbejde for at styrke den biologiske mangfoldighed.
110. Vi oplever en meget stor opbakning fra borgerne til bynatur og fortsætter forskønnelsespuljen i årene, der kommer. Også virksomheder er i gang med at lægge pleje af arealer om til større biologisk mangfoldighed, og det takker vi for, ligesom vi er taknemmelige for flere boligforeningers engagement i denne vigtige sag. Vi vil være opmærksomme på, om interessen for disse projekter er stigende med henblik på en eventuelt forhøjelse af forskønnelsespuljen i fremtiden.

Ny kulturstrategi, og værdien af idræt og frivilligt arbejde

111. Hillerød Kommunes blomstrende kulturliv er et stort aktiv for vores kommune og byrådet har netop vedtaget en ny kulturstrategi efter gode samtaler med og **involvering af kulturaktører** i vores kommune, professionelle såvel som frivillige.
112. Vi kan i fællesskab og som kommune skabe bevægelse på kulturområdet, og vi kan lade **kulturen skabe bevægelse på mange flere områder** end blot på kulturområdet i sig selv. Det kan være med til at skabe endnu mere glæde, livskvalitet og sundhed blandt vores borgere og besøgende – og vores ambition er, at kulturstrategien skal være med til at hjælpe det på vej.
113. Vi ønsker derfor at skabe mulighed for at iværksætte og afprøve konkrete initiativer i forlængelse af strategien, og har afsat penge til at understøtte kulturstrategien, som behandles politisk.
114. Vi opretter 10 fripladser på **Hillerød Musikskole**.
115. Vi har afsat penge til at fortsætte samarbejdet med Sangcenter Nordsjælland.
116. Vi fordeler **penge fra eventpuljen** mellem henholdsvis kultur- og idrætsområdet.
117. **Idrætten indeholder mange værdier**, der har betydning for den enkelte borger og for hele Hillerød Kommunes fritidsliv. Først og fremmest rummer idrætten en kvalitet i sig selv – det er sjovt og spændende at dyrke idræt, og dertil er betydningen for folkesundheden stor. Men vi bakker også op om eliteidræt med idrætsklasserne og de gode træningsfaciliteter blandt andre steder i området ved FrederiksborgCenteret og i Royal Stage.

118. Vi er meget bevidste om, at et **rigt og mangfoldigt liv i bevægelse reelt skabes af de mange mennesker**, der som deltagere, medlemmer, frivillige, arrangører og øvrige interessenter sikrer aktivitet, dynamik og oplevelser i de rammer og faciliteter, som kommunen stiller til rådighed.
119. Atletikbanen på Hillerød Stadion er nedslidt og har behov for oprensning og opstregning, og der afsættes et tilskud til HGI Selvforvaltning, idet udgiften fremover skal afholdes inden for det årlige tilskud til selvforvaltningen.
120. Vi ønsker at fortsætte foreningstilbuddet Jump4fun, et særligt tilbud målrettet børn og unge mellem 6-16 år, hvor der bl.a. arbejdes med at udvikle bevægelsesglæde og selvværd og hvor sammenhold og opbakning er i fokus på alle hold.
121. Street-Lab er et inkluderende og forebyggende fællesskab med plads til gør-det-selv-kultur og fællesskaber for børn, unge og voksne, som gennem aktiviteterne i Street-Lab kan trives, være aktive og få nye erfaringer og deltagelsesmuligheder. For at fastholde et stabilt og vedvarende fokus på udviklingen af Street-Lab fastholdes tilskuddet til Basen/SSP penge til opgaven med en let forhøjelse.

Målsætninger for og ændringer i den kommunale forvaltning

122. Fra 2022 prioriterer vi midler til kortere behandlingstider til visitation og hjælpemidler. Vi ønsker at arbejde med, hvordan man kan styrke kommunens **åbenhed og gennemsigtighed om de svarfrister, sagsbehandlingstider og ventetider**, man som borger eller virksomhed kan forvente af vores kommune. Vi ønsker, at man på hillerod.dk har åbenhed om faktiske og aktuelle sagsbehandlingstider.
123. **Tillid til vores medarbejderes faglighed** er helt afgørende for arbejdet i den kommunale forvaltning og de decentrale institutioner. Vores medarbejdere skal have indflydelse på deres daglige arbejde og på den ønskede og nødvendige udvikling af dette arbejde. Vores værdier om tillid, interesse, tid og omsorg er centrale ligesom vores høje faglige ambitioner er vigtige.
124. **Kompetente og engagerede medarbejdere**, der trives, er en forudsætning for, at Hillerød Kommune kan levere velfærd af høj kvalitet til borgerne, udføre opgaver effektivt og udvikle kommunen. Vi skal gøre en ekstra indsats for at tiltrække tilstrækkeligt med kvalificerede medarbejdere i et arbejdsmarked, hvor der bliver mangel på arbejdskraft de næste år.
125. **Vi vil have gode arbejdspladser og gode praktiksteder** og ønsker flere medarbejdere end i dag på fuldtid eller i hvert fald op i tid.
126. Vi har sparet på forvaltningen i en årrække samtidig med, at vi har omstillet den til nye arbejdsområder. Vi sparer igen på forvaltningen, og det får betydning for det arbejde, der

gøres med service til borgere og virksomheder, for udviklingen til fremtidens borgere, for borgerinvolveringen og for samspillet med kommunens politiske ledelse.

Aftalen er indgået mellem:

Venstre,

Socialdemokratiet,

Socialistisk Folkeparti,

Enhedslisten,

Radikale Venstre,

Dansk Folkeparti,

Og Det Konservative Folkeparti